

Ruotu #103	(Naapuri/) Haaranieni/Koskenniemi Merijärvi
-------------------	--

Sotilastorppa sijaitsi Merijärvellä kylän yhteismaalla 17 km päässä rantatieltä ja Pyhäjoen emäkirkolta. Alkujaan torpan paikka oli nimetty Naapuriksi, mutta vuoden 1752 katselmuksessa siitä kutsuttiin Haaraniemeksi. Rippikirjassa on aluksi käytetty Haaranieni-nimeä, mutta vuodesta 1788 lähtien torppaa kutsuttiin Koskenniemeksi. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#7	Bengtilä Olof Elinss	Merijärvi
#18	Jussila dito Olof	Merijärvi
#5	Huhtala Mats Pählss	Merijärvi
#24	Tähjenjoki Jöran Erikss	Merijärvi
#23	Tyngilä öde	Merijärvi
	Torparen Mats Kinnunen	Merijärvi

Vuoden 1752 katselmuksessa torpan kaikki rakennukset olivat kunnossa. Juomavesi saatiin lähellä virtaavasta joesta. Peltomaata oli vain yksi kolmasosa määräalasta, eli ruodun tuli raivata vielä 16 kapanalaa uutta peltoa. Kunnostettavia aitoja oli 105 metriä ja uutta piti rakentaa 215 metriä. Ojia puuttui vajaat 40 metriä. Vain Mattz Tyngilä oli raivannut niittyosuutensa, muut ruotutalolliset antoivat sotilalle heinät valmiina.

Vuoden 1781 katselmuksessa muut rakennukset olivat hyvässä kunnossa, vain lato tuli uusia. Peltoalasta puuttui vielä 14 kapanalaa. Niittytaata torpalla oli riittävästi.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa tuli purkaa, perustaa ja pystyttää uudelleen tiivistäen hirsien välit sammalella. Samalla tupaan tuli rakentaa keittotakka ja leivinuuni, sekä niille erilliset savupellit. Aitta oli kunnossa, navetan välikatto ja sisustus tuli uusia, lato oli vasta korjattu, riihi tuli nostaa ja kunnostaa. Peltoa oli riittävästi, mutta se tuli lannoittaa ja ojat ja aidat kunnostaa. Niittytaata oli tarpeeksi. Puutteet tuli korjata neljän riikintaalerin sakon uhalla. Ruotutalollinen Tyngilä ei ollut katselmuksessa paikalla, joten hänelle langetettiin 16 killingin sakko.

Johan Clementss Härfström

1734–1747

Johan on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1700–08. Hänet otettiin sotilaaksi 9.8.1727 entisen Kemin komppanian numerolle #93, mistä hänet siirrettiin tähän Pyhäjoen komppanian ruotuun 16.3.1734. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42. Vuonna 1743 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallisia sukkaa ja liiviä. Hänen palveluksensa päättyi 20.6.1747, jolloin hänelle haettiin myös eläkettä.

Johan Matzs (myös **Matts Johanss**) Härfström s._.6.1700, k.9.1.1783 Pyhäjärvi, vihitty 17.7.1743 Pyhäjärvi **Walborg Mattsdr Huchtala** s.4.1.1721, k.26.5.1768 Pyhäjärvi. He olivat itsellisinä Merijärvellä vuosina 1757–63 ja Pyhäjärvellä vuodesta 1763 lähtien. Johan oli kirkonvaivainen vuodesta 1779. Walborgin 1.puoliso sotilas #104 **Matts Raisten**.

Lapset:

Brita s.21.7.1743 Pyhäjoki, k.2.1.1775 Pyhäjärvi, puoliso leski **Matts Olofss Lukkarinen/Huhmarniemi** s.7.2.1726 Pyhäjärvi (vanh. **Ticka** l. **Kinnunen Olof Mattss** s._.1697, k.1.8.1746 Pyhäjärvi ja **Maria Olofsdr**). He asuivat Pyhäjärven Luckarinen/Huhmarniemessä ainakin vuosina 1765–93. Mattsin 1.puoliso **Lisa Knutsdr**, Matts vihitty 3.avioonsa 13.2.1780 Pyhäjärvi **Brita Larsdr Pennanen**, ent. **Taipaleensuu**, s.7.4.1746 Pyhäjärvi (vanh. **Pennanen**, ent. **Taipaleensuu**, **Lars Pehrss** s.25.1.1722 ja **Kirstin Mårtensdr Pennanen** s.5.1.1721 Pyhäjärvi).

Lapset Mattsin 1.aviosta:

Maria s.3.3.1751 Pyhäjärvi (Kinnunen). Hän meni Kalajoen suurpitäjään vuonna 1772,
Olof s.15.2.1754 Pyhäjärvi (Kinnunen), k.17.3.1754 Pyhäjärvi,

Elisabeth s.14.3.1755 Pyhäjärvi (Kinnunen), vihitty 13.10.1783 Haapajärvi leski **Lars Larss Kuonala/Kattilus** s.20.4.1738 (vanh. **Kuonala/Kattilus Lars Pehrss** s. _._.1718 k.28.10.1768 Haapajärvi ja **Gertrud Johansdr** s. _._.1717). Larsin 1.vaimo **Lisa Andersdr** s.2.5.1739, k.23.6.1782 Haapajärvi,

Mats s.11.3.1757 Pyhäjärvi (Kinnunen), kuoli piienenä,

Knut s.11.3.1757 Pyhäjärvi (Kinnunen), kuoli piienenä,

Kirstin/Christina s.19.5.1758 Pyhäjärvi (Kinnunen), k.2.6.1784 Haapajärvi. Christina meni Kalajoen suurpitäjään (Haapajärvi) noin vuonna 1779,

Thomas s.19.7.1760 Pyhäjärvi, k.4.8.1770 Pyhäjärvi,

Mattsin ja Britan lapset:

Mats s.31.1.1765 Pyhäjärvi, k.3.5.1766 Pyhäjärvi,

Johan s.3.9.1766 Pyhäjärvi, k.20.8.1767 Pyhäjärvi,

Anna s.21.6.1768 Pyhäjärvi, vihitty 27.1.1793 Haapajärvi **Matts Larss Modig** s.23.7.1757 Pyhäjärvi (vanh. sotilas #67 **Modig**, ent. **Lehtonen, Lars Perss** s.24.9.1730 Haapavesi ja **Lisa Mattsdr Savolainen** s.24.11.1734 Pyhäjärvi),

Walborg s.28.4.1770 Pyhäjärvi. Hän meni Haapajärvelle 30.10.1791,

Margeta s.3.9.1772 Pyhäjärvi. Hän meni Kalajoelle vuonna 1792,

Lapset 2.aviosta:

Brita s.17.3.1781 Pyhäjärvi,

Olof s.8.1.1783 Pyhäjärvi, k.8.2.1783 Pyhäjärvi,

Christina s.22.4.1785 Pyhäjärvi,

Kirstin s.27.3.1787 Pyhäjärvi, k.26.2.1792 Pyhäjärvi,

Carin s.18.9.1789 Pyhäjärvi,

Matthias/Matts s.2.4.1745 Pyhäjoki, k.19.12.1780 Pyhäjärvi, vihitty 15.12.1773 Haapajärvi

Maria Samuelsdr Wehkalahti s.5.5.1752 Haapajärvi (vanh. **Wehkalahti Samuel Simonss** s. _._.1707, k.25.12.1786 Haapajärvi ja **Maria Thomasdr** s. _._.1714). Matthias maksoi kotivihkimisestä Haapajärven kappelille 1 taalerin. Heidät on merkitty itsellisiksi Pyhäjärvellä. Hautausmerkinnän mukaan Matts oli räätäli.

Lapset:

Johan s.15.9.1774 Pyhäjärvi, vihitty 24.2.1797 Nivala **Lisa Ericssdr Aho** s.12.1.1775. Heidät on merkitty itsellisiksi Nivalassa,

Samuel s.18.6.1776 Pyhäjärvi,

Maria s.11.4.1779 Pyhäjärvi, vihitty 31.12.1806 Nivala **Carl Thomass Nivala**, ent. **Kaarlenkaski**, s.23.3.1785 Nivala (vanh. **Karlenkaski Thomas Thomass** s.14.2.1758, k.26.5.1796 Nivala ja **Margeta Michelssdr Karlenkaski (Wähäsarja)** s.12.8.1758). He asuivat Nivalan Nivalassa vuoteen 1826, ja sitten Sarjankylän Harjussa.

Matts Pählss Härfström/Herfström

1748–1761

Matts on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1729. Hänet otettiin sotilaaksi 10.3.1748. Hän osallistui linnoitustöihin Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 hän oli Siltavuoren linnoituksella ja Helsingin veistämöllä. Hän osallistui myös Pommerin sotaan vuosina 1757–61. Helmikuussa 1759 hän oli Pommerissa sairaana ja erotettiin palveluksesta Stralsundissa 20.4.1761 (tai 26.4.1761).

Matts Pählss Härfström, ent. **Näkela**, s.29.2.1728 Pyhäjoki (vanh. **Näkela Pähl** ja **Susanna Hermansdr**), vihitty 3.12.1751 Pyhäjoki **Anna Andersdr Kallio** s. _._.9.1719 (RK myös: s. _._.2.1719). Mattsin ehtoollismerkinnät puuttuvat Pommerin sodan ajalta vuosilta 1757–62. He olivat itsellisinä Pyhäjoen Etelänkylässä vuosina 1763–66. Matts oli vankeudessa ja pakkotyössä Suomenlinnassa osoittaen katumusta, ilmeisesti vuodesta 1767 lähtien.

Wasilius Herfström/Härfström 1762–1789

Wasilius on syntynyt Karjalassa noin vuonna 1742. Hänet otettiin sotilaaksi 15.7.1762. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–89 palvellessaan kesän 1788 saaristolaivastossa, keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalalle Joensuuun osallistuen kesän 1789 taisteluihin Savon rintamalla. Hän kuoli 22.8.1789.

Wasilius/Basilius Johanss Härfström s.13.6.1743 (RK myös: s._11.1743), k._.1789, haavoittunut ja kuollut taistelukentällä, vihitty 8.12.1764 Pyhäjoki **Anna Henrichsdr Schults** s.13.8.1728 Oulainen (RK myös: s._8.1729), k.30.3.1790 Merijärvi (vanh. sotilas #106 **Schultz**, ent. **Calapudas, Henrich Jöranss** s.10.1.1702 Pyhäjoki ja **Anna Larsdr Simi/ Kiiskilä** s.14.12.1701 Pyhäjoki).

Vaasan hovioikeuden Oulun lääninkanslialle lähettämässä ja 19.6.1789 päivätyssä kirjeessä sotilas Basilus Härfströmiä syytettiin Pyhäjoen kirkon sakastiin vuoden 1787 syksyllä tehdystä murto- ja varkaudesta. Aiemmin epäiltynä olivat entinen sotilas #76, sittemmin vapaaehtoisena saaristolaivastoon hakeutunut Petter Färdig l. Östergren sekä hänen isäpuolensa Johan Uhrväder. Petter istui jo Oulun kruununvankilassa odottamassa tuomiotaan.¹

Ilmeisesti Wasilius sai aviottoman lapsen **Helena Erichsdr:n** s.9.6.1739 kanssa sen jälkeen, kun oli jo avioitunut Annan kanssa. Helena kuoli synnytykseen ja tytär Maria on merkitty Wasiliukselle myös rippikirjassa:

Maria s.31.5.1765 Pyhäjoki, k.1.6.1765 Pyhäjoki,

Perheeseen merkitty vuodesta 1769 myös lapset (ehkä ottolapsia):

Johanna s.14.4.1761 Pyhäjoki (äiti **Anna Thomasdr Bokenfast** s.25.3.1738, isä ilmeisesti **Johan Ericss Ponnicka**),

Anna Josuadr s._.4.1756.

Thomas Härfström/Leijon 1790–1802

Thomas, ent. **Täkola**, on syntynyt Pohjanmaalla Saloisten pitäjässä noin vuonna 1765. Hänet otettiin sotilaaksi 6.3.1790. Hän oli kesän 1793 linnoitustöissä Elimäen Villikkalassa ja kesän 1795 Hankoniemessä. Hän sai eron palveluksesta 7.7.1802, jolloin hänen todettiin olevan huonokuntoinen ja hänen vasemmassa jalassaan oli vikaa.

Thomas Eliass Leijon, ent. **Tokola**, s.19.12.1763 Saloinen (RK: s.18.12.1765), k.15.1.1809 Saloinen (vanh. **Tokola Elias Johanss** s.17.5.1727 Saloinen ja **Sophia Jöransdr Halonen/Haluinen** s.13.10.1727 Raahe), vihitty varamiehenä 14.6.1789 Alavieska **Anna Andersdr Niskala** s.16.4.1762 Kalajoki (RK: s.29.6.1762), k.15.6.1836 Saloinen (vanh. **Niskala**, ent. **Rahja, Anders Erikss** s._.1724, k.25.12.1784 Alavieska ja **Anna Pehrsdr Lapinoja/ Räihä** s.21.12.1734 Alavieska). Ilmeisesti Thomas on merkitty varamieheksi Ylivieskan Ojanperässä vuonna 1786. Hän oli varamies vihittäessä vuonna 1789 ja toimi samalla renkinä Alavieskan Niskalassa. Thomas ja Anna muuttivat vuonna 1790 Pyhäjoelle ja palasivat vuonna 1803 takaisin Alavieskan Niskalaan. He muuttivat Nivalaan vuonna 1804, missä heidät on merkitty itsellisiksi. Edelleen he muuttivat Saloiisiin vuonna 1807.

Lapset:

Thomas s.28.8.1789 Alavieska (Niskala), kuoli pienenä,

Andreas s.5.6.1790 Alavieska, vihitty 8.4.1817 Raahe **Anna Andersdr Pietilä** s.30.10.1792 Pyhäjoki (vanh. **Pietilä l. Parallax Anders Henrikss** s.21.1.1764 Pyhäjoki (RK: s.21.7.1764) ja **Maria Pehrsdr Wuotila** s.9.5.1762 Pyhäjoki). Andreas muutti 23.3.1811 Pyhäjoelle ja 3.10.1813 Raaheen. Andreas oli merimies ja myöhemmin torppari Pyhäjoella.

Lapset:

Anna Maria s.28.7.1818 Raahe (kastettu Pyhäjoella), k.13.7.1900 Saloinen, vihitty 15.12.1842 Saloinen **Johan Fredric Roth** s.9.6.1820 Saloinen (vanh. **Root Jacob Anderss** s.8.2.1774 ja **Lisa Andersdr Kärpela** s.4.7.1786 Saloinen),

- Greta Lisa** s.9.4.1821 Pyhäjoki, vihitty 13.6.1843 Saloinen **Isaac Mattss Orava** s.2.10.1814 Saloinen (vanh. **Orawa Matts Isaacss** s.11.2.1769 Saloinen ja **Maria Mattsdr Kippola** s.29.4.1773 Ylivieska),
- Sophia** s.15.12.1823 Pyhäjoki, k.27.5.1877 Pattijoki, puoliso **Simon Pehrss Malinen** s.11.8.1831 Pattijoki/Raahe (vanh. **Malinen Pehr** s.18.5.1785 ja **Gretha Simonsdr Aunola** s.9.7.1790),
- Caisa** s.19.12.1826 Pyhäjoki, puoliso **Matts Anderss Poukkula** s.14.12.1820 Kalajoki, (vanh. **Poukkula Anders Johanss** s.16.11.1790 Kalajoki (RK: s.10.11.1790) ja **Brita Johansdr Takalo** s.18.7.1787),
- Anders** s.13.3.1830 Pyhäjoki,
- Brita** s.20.7.1835 Pyhäjoki,
- Anna** s.17.2.1793 Merijärvi, vihitty 1.10.1826 Raahe merimies **Michel Sandelin** s.2.5.1801 (vanh. timpuri/merimies **Sandelin**, ent. **Jaara, Anders Michelss** s.14.1.1776 Lumijoki ja **Catarina Ericssdr Järvelin** s.17.9.1778 Raahe),
- Maria** s.24.1.1795 Merijärvi, vihitty 2.1.1818 Saloinen merimies **Isaak Mårtenss Orava** s.26.12.1793 Saloinen (vanh. **Orawa Martin Isaacss** s.8.1.1745 Raahe ja **Maria Henriksdr Hint-sala**, ent. **Odmala**, s.14.10.1764 Ylivieska (RK: s.14.11.1764)).
- Lapset:
- Maria** s.18.5.1819 Saloinen,
- Anna** s.20.9.1821 Saloinen,
- Britha** s.28.1.1824 Saloinen, vihitty 14.9.1845 Raahe merimies **Paul Fredrik Åhlström** s.25.1.1817,
- lapsi** s.6.11.1828 Saloinen,
- Johan** s.29.10.1832 Saloinen,
- Matts** s.18.4.1799 Merijärvi, k.3.4.1856, vihitty 1.avioon 11.6.1820 Alavieska **Greta Elisabeth Mattsdr Tackunen**, ent. **Pudas**, s.23.6.1798 Alavieska, k.5.7.1833 Alavieska (vanh. **Tackunen**, ent. **Pudas, Matts Mattss** s.19.1.1758 Alavieska ja **Brita Olofsdr Sandelin** s.8.10.1758), vihitty 2.avioon 24.5.1834 Alavieska **Anna Thomasdr Eilola l. Huhtala** s.8.7.1814 Merijärvi, k.13.8.1841 Merijärvi (vanh. **RandaEilola Thomas Samuelss** ja **Dorde Thomasdr**), vihitty 3.avioon 17.11.1844 Merijärvi **Caisa Danielsdr Liikanen** s.8.2.1803 Pudasjärvi (vanh. **Liikanen Daniel Henricss** s.8.3.1768 Pudasjärvi ja **Beata Samuelssdr Anglen/Nynäas (Pietarila)** s.25.7.1773 Pudasjärvi (RK: s.21.7.1773) Pudasjärven Sotkajärveltä). He menivät 14.1.1837 Saloisiin ja vuonna 1838 edelleen Merijärven Nevanperälle, missä heidät on merkitty vuodesta 1846 kruununtillallisiksi. Carin muutti perheensä mukana Kalajoelle vuonna 1821.
- Lapset 1.aviosta:
- Anna Brita** s.2.11.1820 Alavieska, vihitty 15.11.1846 Raahe **Johan Zachriss Hingula** s.10.8.1815 Raahe (vanh. **Hengula Zachris** s.2.7.1794 ja **Stina Lungi**). He olivat palkollisina Raahessa,
- Greta Elisabeth** s.4.4.1823 Alavieska, k.25.6.1824 Alavieska,
- Hiskias** s.7.6.1825 Alavieska, k.31.3.1830 Alavieska,
- Maria Gustava** s.8.2.1828 Alavieska, k.21.6.1828 Alavieska,
- Matts** s.23.8.1829 Alavieska, vaimo **Maria Carolina Heiska** s.10.1.1830 Raahe (vanh. merimies **Heiska Matts** ja **Carolina**),
- Anders** s.13.12.1832 Alavieska, k.11.8.1833 Alavieska,
- Lapset 2.aviosta:
- Eva Gustafva** s.10.10.1835 Alavieska,
- Carolina** s.25.10.1838 Merijärvi (Nefvanperä), k.20.8.1843 Merijärvi,
- Salomon** s.28.5.1841 Merijärvi (Nefvanperä), k.23.8.1841 Merijärvi.

Korporaali Gustaf F. Frisk

1803–?

Gustaf, ent. **Örn**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1756. Hän oli 178 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 9.3.1789 ruotuun #8 (katso), mistä siirrettiin 28.6.1790 korpraaliksi ruotuun #101 (katso). Hän vaihtoi 1.2.1797 ruotua Johan Qvistin kanssa ja hänet siirrettiin ruotuun #109 (katso). Sieltä hänet siirrettiin edelleen 10.1.1803 tähän ruotuun. Hän kuoli ennen vuotta 1808

Katso ruotu #109.

Korporaali Johan Johanss Kneckt

1807–1809

Johan on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1764–66. Hänet kirjattiin sotilaaksi 9.3.1789 ruotuun #38 (katso), mistä hänet ylennettiin 2.3.1807 korpraaliksi tähän ruotuun. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09 palvelen huhtikuuhun 1809 asti. II kenttäpataljoonan palkkarästiluetteloiden mukaan hänellä jäi saamatta korpraalin palkka (3 riikintaaleria 42 killinkiä) joulukuun 1808 ja helmikuun 1809 väliseltä ajalta. Hänelle myönnettiin 4.12.1812 entisten sotilaiden ja sotaleskien eläkekassasta 10 ruplan suuruinen eläke, jota hän nautti vuoteen 1833. Tuolloin hän sai myös 5 ruplan hautausavustuksen.

Katso ruotu #38.

Viitteet

¹ OMA, Oulun lääninkanslian arkisto: Ea4:12, s.15/saapunut 18.9.1789